

Marmora, granita un fšaguna kapu krusus, tā arī akmeņa krusu pamatus pahrēdētāji [906] M. Brauer's, Jelgavā, Katolu eelā Nr. 27.

Kuldīgas krāšņādas un nirdošādas kafe bāra šinam, ka viņa jo projam termina malkšādas preefš Kuršemes kredītbeedribās nekems pretim, tamdehļ ka minētās beedribās nolīgūti tai nav peenehmiti. [944]

Sludinajums. Kuršemes kredītbeedribās direktija dara zaur fšo wifseem šinam, ka viņai zaur finansministerijas kredītānlejas rasku no 20. Maija 1891. g. Nr. 6519 tita pašnots, ka us fšchis direktijas luhgumu, — nemot wehrā, ka, pee Keisara Aleksandra II. likumu eewešādas Kuršemes guberā, agrākā lahrība pee Kuršemes kšilu-grahmatu islofšādas wairē nāv peeteifšā, — tagad 7. Maijā fš. g. notifūš wairē-pādomeš spreeduma Wiš, a u g r ā f ā apširinafšāna, zaur luru spreedumu Kuršemes guberā pee kšilu-grahmatu islofšādas teef ewešā jauna lahrība, kuras publizeerefšāna wišifšā fā fā gādama.

Nemot wehrā to, ka wairē nāv eepšejām, pehž jaunās lahrības isdarit kšilu-grahmatu islofšānu preefšānā Zehnem 1891. g., kredītbeedribās direktija no spreda, 1890. gada islofšānu isdarit topā ar to no 1891. g. — Oktobra mehnefšāni gādā, tā ka abds gādš islofšejām kšilu-grahmatas tite ismalkšādas pa Zehnem 1892. gada, fūrā terminā arī beigšees islofseto kšilu-grahmatu prozentu nešāna. [1020]

Jelgavā, 5. Junijā 1891. (Nr. 6959.) Direktors: **Barons Foeldersahm.** Sekretēris: **Wištram.**

No Dšerwes pagāsta waldes, Jaunjelgawas apriekš, teef darits šinās, ka wina 27. Junijā 1891. g. Sautas pagāsta namā pahrēdētāji wairatšifšānā

500 mehrus magāšinas ausu malkšās dāšs. Sautā, 5. Junijā 1891. (Nr. 198.) Pag. mež.: **J. Strašneefs.** (S. W.) Strihs.: **A. Treu.**

Weikala pahrzefšāna. Ar fšo zeen. publifkai laipni padehšijū, ka es fawu fšē pašahwofšo grahmatu un rakštamo leetu pahrēdotawu no 4. Junijā pahrzefšu us

Deelo eelu Nr. 5, pretim Lortian'a konditorejai. Par man lihds fšim dahwato uftizibu pateidamees, paleetu tai zerišā, ka to arī man turpmā dahwofeet. Ar angļizeentibu **J. Jegerš.** Jelgavā.

Werna fšhetru širgu **Karite** ir lehti pahrēdama. — Peeperfšāna Strihsmeta eelā Nr. 13. [1118]

Peemineklus no marmora un granita, tā krusus, plates, piramidēs, klabus u. t. l., pees dahwā par šipri pafeminatānu zenahtu **A. Schraders,** Mišgā, Mašajā Wiš eelā Nr. 17. [666] 10—10

Sludinajums. Preefšānā 2 nedelāhtm ir lahdas Wišfemes kšilu-grahmatas kupons, mehrtība pees 500 rubleem Nr. 7262, fšeitan pret klādrū nauđu mainits. Kšilu-grahmatas ištōpšneefam zaur fšo wifšnotū, ka fšchis naudas papīris jau preefšānā gadeem par nederigu ir nofzāts un bej mehrtības. [1033]

A. Grabe, aptekars Kuldīgā.

Wišās grahmatu pahrēdotāšs dabonama: **Mahzibas grahmatu** Latweefšū behrū-fanehmejāhtm, ar daudš peelikumeem pahrēdāta, pawairota un no jauna farafšitā no **J. v. Dieterišk'a,** Latweefšū draugu beedra, daktera un Jumprawefšū muišāšs dšimfkinga. Otrā drūfa. (Ar 18 bildehtm.) Makšā 1 rubl. 50 kap.

Wegja islabas meita ar labāhtm leebibāhtm war no 1. Julija deeneftu dabūht Jelgavā eelā Nr. 61, Melns'a namā, pee fšchāhtšrahta Worfampff-Laue. Zapeemeidāhts no pirmdeenas, 24. Junijā fahfot, pulkšten 80š watarā. [811]

Wegja islabas meita ar labāhtm leebibāhtm war no 1. Julija deeneftu dabūht Jelgavā eelā Nr. 61, Melns'a namā, pee fšchāhtšrahta Worfampff-Laue. Zapeemeidāhts no pirmdeenas, 24. Junijā fahfot, pulkšten 80š watarā. [811]

Wegja islabas meita ar labāhtm leebibāhtm war no 1. Julija deeneftu dabūht Jelgavā eelā Nr. 61, Melns'a namā, pee fšchāhtšrahta Worfampff-Laue. Zapeemeidāhts no pirmdeenas, 24. Junijā fahfot, pulkšten 80š watarā. [811]

Wegja islabas meita ar labāhtm leebibāhtm war no 1. Julija deeneftu dabūht Jelgavā eelā Nr. 61, Melns'a namā, pee fšchāhtšrahta Worfampff-Laue. Zapeemeidāhts no pirmdeenas, 24. Junijā fahfot, pulkšten 80š watarā. [811]

Wegja islabas meita ar labāhtm leebibāhtm war no 1. Julija deeneftu dabūht Jelgavā eelā Nr. 61, Melns'a namā, pee fšchāhtšrahta Worfampff-Laue. Zapeemeidāhts no pirmdeenas, 24. Junijā fahfot, pulkšten 80š watarā. [811]

Wegja islabas meita ar labāhtm leebibāhtm war no 1. Julija deeneftu dabūht Jelgavā eelā Nr. 61, Melns'a namā, pee fšchāhtšrahta Worfampff-Laue. Zapeemeidāhts no pirmdeenas, 24. Junijā fahfot, pulkšten 80š watarā. [811]

Wegja islabas meita ar labāhtm leebibāhtm war no 1. Julija deeneftu dabūht Jelgavā eelā Nr. 61, Melns'a namā, pee fšchāhtšrahta Worfampff-Laue. Zapeemeidāhts no pirmdeenas, 24. Junijā fahfot, pulkšten 80š watarā. [811]

Wegja islabas meita ar labāhtm leebibāhtm war no 1. Julija deeneftu dabūht Jelgavā eelā Nr. 61, Melns'a namā, pee fšchāhtšrahta Worfampff-Laue. Zapeemeidāhts no pirmdeenas, 24. Junijā fahfot, pulkšten 80š watarā. [811]

Jelgawa. Annas bānizstolā otrā **skolotāja** waijaga. Zapeeteifšāhs personigi turpat pee skolotāja Bahra. **Par šinu.** No daudš pūfšim waijāšs, šinoju, tā tūl pehž 5. Augustā us abriemehtm ištōpšbrautšchū un lihds tam lahtam ištātru beenu šimneklus peenemu Ziolas daktera namā. [1201] **Dr. med. O. Voetschke.**

Zeenijamā publifkai daru šinam, ka mans weikāls no 17. Junijā lihds Augustam tūl lihds pulkšten 7eem watarā buhš watarā. [1015] **J. Alunans.**

Sinojums no Baldones wefelības awota. Pehž tam, kad no dāšcheem pagāhtem personās, deht wefelības wannāhtm, peeteifšāhāš, un břišwānās preefšānā fšchā gada jau wifās isdotās, tad tagad wifās personās, kas wāht nu us pagāsta wāht fawu rehtinumu grīb wannāš us rudenš jamāfšu dabūt, lai peeneš no šonāhtm pagāsta waldehtm apgalwofšānās rasku, ka fawu rehtinumu par wannāhtm un dšihwofleem ruden' rīktigi samāfšāš. [1111]

Kuratorija. **Dšhwoklis** ar pilnigu penšiju ir dabonams pee lahdas ir Keisars fšē atnāhtšchāš Bahru famiļijas. Turpat war bāšchū tūngi arī lohtē dotees. Klāhtāšs šinas **Kuhas'a** grahmatu weikāfā, Jelgavā, Leelajā eelā. [1085]

Altmenn krusti, dāšchādā teelumā, tā arī kapu šabi par mehremu zenu pahrēdāhtm pee skolotāja **S. Strašfosa** Wadāfš. [1018]

Superfosfatu no šlāwenāšs [988] **Angļu kontinentāla** (zitahrt Ohlen-dorff) guano fabrikās Londonē peedahwā par wifšchāhtāhtm zenahtm **Otto Westermann's,** Jelgavā, Paleijas eelā Nr. 16.

Štraima Jakobfohna un dehta buhwmateriālu krahjumā, Jelgavā, Wišfšezela eelā Nr. 5, preti jaunajam zeetumam, peedahwā fārtānus un baltus mūzras, krahšis- un **Dšells šteegelus,** tā arī labi dehtinātus dahštinus par fabrikās zenahtm. [1088]

Štraima Jakobfohna un dehta buhwmateriālu krahjumā, Jelgavā, Wišfšezela eelā Nr. 5, preti jaunajam zeetumam, peedahwā fārtānus un baltus mūzras, krahšis- un **Dšells šteegelus,** tā arī labi dehtinātus dahštinus par fabrikās zenahtm. [1088]

Štraima Jakobfohna un dehta buhwmateriālu krahjumā, Jelgavā, Wišfšezela eelā Nr. 5, preti jaunajam zeetumam, peedahwā fārtānus un baltus mūzras, krahšis- un **Dšells šteegelus,** tā arī labi dehtinātus dahštinus par fabrikās zenahtm. [1088]

Štraima Jakobfohna un dehta buhwmateriālu krahjumā, Jelgavā, Wišfšezela eelā Nr. 5, preti jaunajam zeetumam, peedahwā fārtānus un baltus mūzras, krahšis- un **Dšells šteegelus,** tā arī labi dehtinātus dahštinus par fabrikās zenahtm. [1088]

Štraima Jakobfohna un dehta buhwmateriālu krahjumā, Jelgavā, Wišfšezela eelā Nr. 5, preti jaunajam zeetumam, peedahwā fārtānus un baltus mūzras, krahšis- un **Dšells šteegelus,** tā arī labi dehtinātus dahštinus par fabrikās zenahtm. [1088]

Štraima Jakobfohna un dehta buhwmateriālu krahjumā, Jelgavā, Wišfšezela eelā Nr. 5, preti jaunajam zeetumam, peedahwā fārtānus un baltus mūzras, krahšis- un **Dšells šteegelus,** tā arī labi dehtinātus dahštinus par fabrikās zenahtm. [1088]

Štraima Jakobfohna un dehta buhwmateriālu krahjumā, Jelgavā, Wišfšezela eelā Nr. 5, preti jaunajam zeetumam, peedahwā fārtānus un baltus mūzras, krahšis- un **Dšells šteegelus,** tā arī labi dehtinātus dahštinus par fabrikās zenahtm. [1088]

Štraima Jakobfohna un dehta buhwmateriālu krahjumā, Jelgavā, Wišfšezela eelā Nr. 5, preti jaunajam zeetumam, peedahwā fārtānus un baltus mūzras, krahšis- un **Dšells šteegelus,** tā arī labi dehtinātus dahštinus par fabrikās zenahtm. [1088]

Štraima Jakobfohna un dehta buhwmateriālu krahjumā, Jelgavā, Wišfšezela eelā Nr. 5, preti jaunajam zeetumam, peedahwā fārtānus un baltus mūzras, krahšis- un **Dšells šteegelus,** tā arī labi dehtinātus dahštinus par fabrikās zenahtm. [1088]

Štraima Jakobfohna un dehta buhwmateriālu krahjumā, Jelgavā, Wišfšezela eelā Nr. 5, preti jaunajam zeetumam, peedahwā fārtānus un baltus mūzras, krahšis- un **Dšells šteegelus,** tā arī labi dehtinātus dahštinus par fabrikās zenahtm. [1088]

Štraima Jakobfohna un dehta buhwmateriālu krahjumā, Jelgavā, Wišfšezela eelā Nr. 5, preti jaunajam zeetumam, peedahwā fārtānus un baltus mūzras, krahšis- un **Dšells šteegelus,** tā arī labi dehtinātus dahštinus par fabrikās zenahtm. [1088]

Štraima Jakobfohna un dehta buhwmateriālu krahjumā, Jelgavā, Wišfšezela eelā Nr. 5, preti jaunajam zeetumam, peedahwā fārtānus un baltus mūzras, krahšis- un **Dšells šteegelus,** tā arī labi dehtinātus dahštinus par fabrikās zenahtm. [1088]

Štraima Jakobfohna un dehta buhwmateriālu krahjumā, Jelgavā, Wišfšezela eelā Nr. 5, preti jaunajam zeetumam, peedahwā fārtānus un baltus mūzras, krahšis- un **Dšells šteegelus,** tā arī labi dehtinātus dahštinus par fabrikās zenahtm. [1088]

Štraima Jakobfohna un dehta buhwmateriālu krahjumā, Jelgavā, Wišfšezela eelā Nr. 5, preti jaunajam zeetumam, peedahwā fārtānus un baltus mūzras, krahšis- un **Dšells šteegelus,** tā arī labi dehtinātus dahštinus par fabrikās zenahtm. [1088]

Štraima Jakobfohna un dehta buhwmateriālu krahjumā, Jelgavā, Wišfšezela eelā Nr. 5, preti jaunajam zeetumam, peedahwā fārtānus un baltus mūzras, krahšis- un **Dšells šteegelus,** tā arī labi dehtinātus dahštinus par fabrikās zenahtm. [1088]

Štraima Jakobfohna un dehta buhwmateriālu krahjumā, Jelgavā, Wišfšezela eelā Nr. 5, preti jaunajam zeetumam, peedahwā fārtānus un baltus mūzras, krahšis- un **Dšells šteegelus,** tā arī labi dehtinātus dahštinus par fabrikās zenahtm. [1088]

„Latweefšū Awifšū“ fludinajumi

turpmāht ne wairē Katolu eelā Nr. 12, **bet Leelajā eelā Nr. 10, Nennera namā,**

pretim „Latweefšū Awifšū“ ešpedizijai, nododami jeb adrefejami. — Šchahda weetas pahrzefšāna notifūš, lai ištātram fludinajumu ušdofšāna jo weegli ir panāhtkama. — Ari peeminu, ka fludinajumi ar 8 kap. par fšchu rindinu top aprehšinatī; bet kas fludinajumus zauru gadu ištātrā wāht ištātrā nummurā, wāht arī leelākus un wairakreifšigus šinojumus pagehr, — teem, pro-tamš, daudš tehtaki tee top aprehšinatī. — Sludinajumi, pirmdeenā lihds wakaram nodoti, jau otrdeenā top drukāti; wehlah ušdoteem japaleef us nahkamo nedelu. Minetā weetā nodotee fludinajumi katru reis fāhtīgi taps ištāpiliti, bet zītās weetas nodotee fludinajumi ne reti top loti no-faweti un dāšchādi apgrūhtinatī. Tamdeht luhdsu zeenijamāht waldehtm un zeenijamāi publifkai to eewehtrot un turpmāht fludinajumus un samāfšu teefšāht eefuhtit sem fšchāhdas adrefes:

R. Schwanberg, „Latweefšū Awifšū“ fludinajumu preefšchneefs, Jelgavā, Leelajā eelā Nr. 10.

Sludinajums.

Kuršemes kredītbeedribās direktija dara zaur fšo wifšchāht šinam, ka pa břišwādehtm, un proti **no 1. Julija lihds 15. Augustam incl.,** kredītbeedribās direktijas dāšchādāšs nodalās buhš atwehtriš **tīfai pirmdeenās no pulkšten 10eem lihds 2eem,** bet **krahšānās kafes pahrwalde** un **uguns-apdofšānāšchānās direktija** beš tam arī wehl buhš atwehtriš **otredeenās lihds pulkšten 12eem pūšdeenā.** Tamdeht ka 22. Julijā ir fwehtku deena, tad augšā minētās kredītbeedribās nodalās buhš publifkai atwehtriš 23. Julijā. Jelgavā, 5. Junijā 1891. Nr. 6970. [1050]

Direktors: **Barons Foeldersahm.** Sekretēris: **Wištram.**

Gewehrojekt! Gewehrojekt! **Lehti, loti lehti!** Ir dahmu wafaras mehteli un wafaras jakas. **Kungu** ušwāht, tūlāht gatawī, tā ištā laifā pehž mehra un jaunatāšs Parisēšes modes pagatawoti. — **Warschawas** sahābaki un **kurpes** leelā ištwehļē pee 52—11 [901] **S. R. Gottlieba,** Jelgavā, Leelajā eelā Nr. 21.

Laipnai eewehtrošchānai! Lai fawus darba dewejus no Wešchāmūšchāšs aplāhtrišes (ie tāht' no Šchā-gares) pilnigi apmeerinatū, pagodinājos, tagad zaur fšo zeen. publifkai darit šinam, ka es no Wafaras-fwehtleem fš. g. atwehtrefšū **Mešchāmūšchāšs fudmalās** wilnas kahrfšānās un wehrpšchān. fabrikū. Mana, jau šen gadus pašhtāmā, ar garainu spēhtu eerihlōtā wilnas kahrfšānās wehrpšchānās un buštūnu awšchānās fabrika Jelgavā ir ar darba ušdewimeem tā pahrpšiditā, ka tureju par loti waijādīgu, lai fawus darba dewejus pilnigi apmeerinatū, eerihlot' arī Mešchāmūšchāšs fudmalās wilnas kahrfšānās un wehrpšchānās fabrikū. It ištōpšchū man, tahdu eestāhtī jau šen wabot un walbot, bīja tagad eepšchāms, wifū pehž fāhtas, ar wifšchāmāhts šimēnās mašchānāhtm, kuras teefšāht pats ištābrēmehm eegādāhtū, us labālo eerihlot, tā ka waru wifšchreemāto darbu par wifšchāhtāhtm zenahtm pilnigi pēsoht. Darba wabifšchānai ešmu uftizigāhts un fārtatigāhts mehtēnās peenehtm, kuri pehž eepšchāns zeentēes publifkās labumū eewehtrot. Zeen. publifkai par man lihds fšchū dahwato uftizibu loti pateidamees, luhdsū, arī turpmāht man fawus waijādības minetā arōdā ufti-šet, jo zeentēšchōš, zīt spēhāms, zaur wifšchreemāto darbu tātra uftizibu eemantot. Ar angļizeentibu **J. Lewins,** garainu fudmalū, tā arī wilnas kahrfšānās, wehrpšchānās un wifšchāhtū aubumu ištāhtāhtchānās fabrikū ištōpšchneefs Jelgavā un Mešchāmūšchā. [1010]

Behterburgas-Šfowas komerzbanka **Behterburgā** man ušdewišt pahrdot **prehmiju aifšleenas lojes** pret nomāfšchānu pa dāhtāhtm. Bahrdofšchāna ir no waldfšchānās atwehleta. Ari apameos **apdofšchānāšchānās** pret prehmiju galigu ištōfšchānu. Ištōpšchū wehl peeminu, ka prehmiju lofšu pīrzejem, lihds tee pirmo eemāfšchānu ištōpšchū, tūhlt teefšchōš teef dotas us to lofšu winneestem, kuras wāht pīršchū. [845]

Otto Westermann's, agents preefšch Jelgawās, Jelgavā, Paleijas eelā Nr. 16.

Palihgš jaunam Latwju šaldatam

preefšch kara-deenefta eemāhtšchānās. Pehž mahzibu preefšchmetu pahrēfšāna, kas jāšina tātram lahneeku šaldatam (Wiš-aughtā pāwehle pahr kara pahrwalbi no Dezenbera m. 11. d. 1880. g. Nr. 335), ar latwifšu tulktojumū fāštāhtijis **Jahnis Wufš,** 114. Nowotorschku lahneeku pulka poruštchis. Nr. 53 šimejumeem teftā. **Makšā 50 kap.**

Grahmatas noluhšs ir, palihdēt Latwju šaldatam, kamehr kas wehl nāv eemāhtšchēšs štreewu walodu, eegūht wifšchāhtāhtchānās deenefta fšchānās un pee tam atweeginat' tam štreewu walodās eemāhtšchānās. Preefšchmeti fāhtāhtoti jau-tajeenās un atbildēs, pirmā pūšlāpāš pahrbalšijumā kreewifki, otrā — latwifšā tulktojumā. Pehž fšchāhdas lahrības Latwju šaldatā war, no pirmās deenas fahfot, mahzitees deenefta fšchānās beš zita palihdības. Ja wehl newar fāhtit un fā-pahrēst štreewu pūš, tad tomehr wehl atleef latwifšā, pehž kuras wifšchōš war šewim fāhtāhtit pilnigu eestatu no fawās jaunās dšihwes.

Tā tad tagad ištātram ir eepšchāms jau preefšchāht uš deeneftu fā-gatāwotees un tahdā wifšē mahzifšchānās grūhtumū išt weegli pahrwāret. Katrā deenefta břihtē buhš fāht grahmatā Latwju šaldatam mifšchū un uftizāms draugs. **J. F. Steffenhagen** un dehts.

Skolotāhtem un školū waldehtm. Wišī tautas školū inspektora kungam eefneefšāmo papīru **fchemati** ir topā par 35 kap. pee **J. F. Steffenhagena** un dehta dabonami.

Wišās grahmatu pahrēdotāšs dabonamas: **Godigāis Wridolins** un nelektis Dīdriškis. Šchāhts, kas wezakeem un behtneem par mahzibu der, no Bahru walodās pahrēhtlōts no P. See-walda. 30 kap. **Grahmatā,** ko kahds Zuhdu reisneefs rakštija fawam rabinerim tai 33 fšchā gādā pehž Jēšus peedšimšchānās. No A. Leitana. 5 kap. **Gudra mahzifšchāna.** Wifseem fāimneekem un moderehtm par labu, tā wineem waijag žuhtās barot un eefšch fšimibāhtm loyt un pahrīgi dšee-dinat. 10 kap. **Gumālš un Lina,** ko behtneem par lafū un mahzibu no R. F. Šoffius „Gumālš un Lina“ ištāht fānehtmīs un latwifšū pahrzefšchis E. Dūns-berģis, Trījās dāšs. Ar bilbi. 1 rubl. 50 kap. **Kabatās grahmatina** ar daudš lūstīgāhtm šingehm. Sarakštita no E. F. Šchōnberg un R. Bieting. Pirmā dāš. Šeštā dīrē. 20 kap. — Sarakštita no E. Dūnsberģa. Otrā dāš. Trēšchā drūfa. 20 f. — Sarakštita no E. Dūnsberģa. Trēšchā dāš. Zetortā drūfa. 20 f. **Kaimina namš.** Šchō štāhtū mahju fāimneekem fāghādāhts R. Šchulz. 30 kap. **Kalpu grahmatina** ar peezeem kalpu štāhtem un weenu kalpu špedifki. Latwifki no G. Dauge. 30 kap. **Kanaānās, no jeb Zuhdu-femes.** Latweefšū walodā farakštits no G. F. Šonrabi. 15 kap. „**Kapchš dšchāhtī Deewa wāhtību neeemantōš?**“ Diwi špedifki pahr 1. Kor. 6, 9.—11., kas gāneem laifā 1838. g. Rindes bānizā ir fāhtit no W. Šillner. 8 kap. **Kafugāns Rāzīs.** Notifūš išt Šalzburgas Alpu kalneem. Latwifki no A. Treu, Pīllālnes skolotāja. 20 kap. **Kas tee tahdī ir: Wāptifšī?** Pāmāhtšchāna par to jaunu tūžibu, kas weetāhtm fāhtāhts Kuršeme. 10 kap. **Kaululāhtāhts un komerzchāhts,** jeb: Uftizības alga. Latwifki no G. D. Bahra, Jelgawās Annas bānizās skolotāja. 20 kap. **Klufas štundas,** jeb aperejumi par bīšbeles wāhtdeem dāšchōš laifdōš un pee dāšchāhtm waijādībāhtm. No Dr. Zehlučka rakšt. pahrēhtl. D. Wāhtfšch. 30 kap. **Klufu břišchū domās.** No Andreja Keefšina. 10 kap. **Kofchī, špofchī štārtini** no tahm trim šwāigšnehtm pirmajā leelumā: šreewu Keisara Behtera tā Leelajā, Bahru Keisara Jāhšera, žilweežības drauga, Břišchū Kehtina Wīkuma tā Pīrmajā. No E. Dūnsberģ. 15 kap. **Konterbandneeka šchōš.** Šchāhts Wāhtweefšū jaunneekem par derigu laifā fawekli farakštits no Franza Šoffmana, tagad Latweefšū walodā pahrzefšch. Ar weenu bilbi. (Otrā drūfa.) 30 kap. **Kreewu un Wāhtweefšū kari** pret Franščheem no 1813. lihds 1815. g. No G. Šewenthal. 35 kap. **Kriminalštāhtī,** jeb šwarīgi notifūšū pee laudim wāfaukē. Šneemti išt Bahru walodās no J. Bāntina, Wiftrāukles školm. un ehtzehtn. 30 kap. **Palihgi grahmatu rāhtitāhtī šemtopības, dahfšneegības, školū šinības,** populāras mehtijinas un garigās un laizigās rakšneegības arōdā top us wehle-fšchānās par wēlti keefšchitū no **J. F. Steffenhagena** un dehta grah-matu špediawās Jelgavā.

Drūtats pee **J. F. Steffenhagena** un dehta. (Tē klāht peelikums.)

Valdbrulafšana aistēģia.

Komposta guba un winas swars laukfainneeziba.

Kad mehs muhsu lasitajus us semehm atkal reis pamudinajam us komposta gubu cetainischanu, tad tas noteel tikai tamdeht, ka schai leetai ir daudf leelaks swars, nekā, demschehl, wehl arweenu daudf laukfainneeku to domā. Tas tad schu ir tiklab laukfainneezibas, ka ari amatneezibas dshiwes pirmā waijadsiba un winu pirmais peenahkums, gabdat, ka nekā hda wehrtiga leeta ne-eet bojā. Wifu spehtu faturefchana kopā un winu isleetafchana, lai gan ta israhditos neeziga un newehrtiga, weizina latras cetaines labklahjibu.

No tabdas falosifchanas un faturefchanas kopā — daudf ruhpeezibas faru dod pamudinajofchu preefchshimi, fur zaur atkritumu isleetafchana wehl ishti eewehrojamas summas teel eeguhtas.

Laukfainneeziba war eeguht daudf tahdu leetu, kas tagad eet bojā, un kas zaur komposta gubas cetainischanu atnestu swehtibu. Krahfhu un fsturtenu fodreji un pelni wehl daudf fainneezibas pa maj teel krahti; galas fahlijums, seepju uhdens un fahrms pehz wefchās maigafchanas top pa leelakai dafai ka newehrtigi isleeti abra. Gada laika top daschadi lopi kauti; afinis, inemot tahs, ko eelaisch trauka preefch desu tairischanas, ne-isleetas eesuhzahs semē, us kuras ari zuhfu sari mehtajahs. Resahles, kas wafaru dahsa teel israwetas, cemet kaut lahda, stuhri, un tapat ari zeefas us lauka nosweesh wiswairaf us grabwalehm. Kaulus is kuras, ka ari wezus apahwus un wil-lana lupatas mehds arweenu aifweest projam, un wehl daudf mafaf isleeta rijas, schuhnu un pagrabu atkritumus.

Bet ir ari leels daudsums tahdu masu leetinu, kurahm, wifahm kopā, ir eewehrojama mehflu wehrtiba. Tuwu pee mahjahm arweenu waijadsetu mehflu lastei stahwet, kura waretu cemet ari pat wismafakos atkritumus un tos laiku pa laikam aifweest us komposta gubu, ka par peem. ifdeenischfahs mehflus no dshiwojamahm telpahm, matius, ne-isleetas spalwas, olu ischaumalas un wifus atlitumus no kurnas, lihds pat fahru auglu atkritumeem. Tas wif peeder pee mehflu lastes un wehlatu — pee komposta gubas. Mehls lekamees pehz daschahm kapeikahm, kad tahs mums iskriht no rokahm, un turetu to par isfchekhrdibu, kad ta nedaritu. Waj netizeet, ka wifas augfchā mine-tahs leetas ari ir kapeikas wehrtas, kas, ruhpiigi fakrahtas, war faraf-tees par daudf rubteem?

Wifas schihs leetas un wehl daschās zitas, ko mehls tagad mine-sim, war isleeta preefch komposta gubas eerihkofchanas. Preefch tam waijaga iswehletees fahdu weetu aif lopu fahkeem. Lufhkojotees us mahju leelumu, komposta guba war buht 8 lihds 15 pehdas plata; garumu war nemt pehz patifschanas. Bet schai wetai waijaga buht tahdai, ka winai uhdens nekēl wirfu. Par palahjeem war nemt fahrtu famaitatu falmu, lapas waj welenas. Augfchā minetahs weelas, kahdas nu fah'reis ir pee rokas, leel fahrtās weenu pahrt otru un fahru reis apfeds ar 4 lihds 6 zellas beesu grabwju, waj purwa femes,

* Schihs nodatas apgabatais ir bijuschais Wez-Sahles semkopibas ffolas direktors jeb preefchneeks, Sintenis' a lgs, kas tagad dshiwā Bihgā, Leelajā Behninu eelā Nr. 13. Tamdeht tee, kas semkopibas leetas wehlahs padomus un atbides dabut zaur mahju laifrahfu, fawas wehrties war Sintenis'a fgam fem minetahs adrejes tairni pechuhit; tad buhs mafaf islawefchana. Jautafchana un padoma praifschanas, ja tahs ir praifstigs, arweenu pehz eepfchās fahini lapā tirs ewehrotas un atbides ar isjeem mahdeem pa-ineegas.

waj kuhdras fahrtu. Pa fahpahm tur wehl atrod weetu: buhwes gruwefchi, falku atkritumi, fahju fskaidas, kartufetu luffti un wifabas fahas nefahles, bet it ihpafchi ari pelni un zilweku isfahrnijumi, kuru faturē ir loti teizama fahdu bariba. Kuhdra waj purwa femē, ka fahrpfega, ir laba tiklab preefch mahla, ka ari preefch fmihs femes. Geflihi fahmēta guba top schad un tad pahreeta ar wirzu, bet tikai til daudf, ka ta ir drufku mitra; pa flapju ta nedrihft buht. Tiklihds ka guba ir 6 lihds 8 pehdas augsta, tad to waijaga pahrfchipelet, un peederigā laika tas wehl reis jadara. Kad truhft wirzas, tad, lai gubu ufturetu mehreni flapju, peeteel ari ar uhdeni ween. Tā fakrahtā komposta gubā daschadahs mineralifchahs, fahdu un lopu weelas zaur ruhgfchanas un puhfchanas palihdsibu, kas no mitruma un fihluma top pabalstia, fawfahpigi fadalahs un beidsot pahrfwehrfchahs loti laba fahdu bariba.

Bet preefch tam waijaga laika, mafakais 1 gada, labaki 2 gadu, un tamdeht ir eewehlams, ka latrai fainneezibai ir 2 tahdas komposta gubas, no kurahm weena patlaban puhft un otra jau ir gatawa un fahtrā azumirfki isleetajama. Fschalli krahjot, war, schahdi rihfojotees, ari mafakās fainneezibas eeguht eewehrojama daudsumu palihga mehflu, no kureem, pareisi rihfojotees, weens wesums atfwer 2 wesu-mus falka mehflu.

Wisderigaki kompostu war wispirms isleetaf us flawahm, fur jau it plahnai isfahifschana ir ishti eewehrojama panahkumi; wina it ihpafchi rada labakas fahles. Ja komposta femē ir weza deewsgan, tā ka wifas nefahles un fahnes ir pilnigi fapuwufchās, tad ta rudende un pawafarās ari noder preefch mehlfofchanas pa wirfu us wahjahm fehjahm, preefch ahbolina lautu eepfehjinafchanas, ka ari preefch kar-tufetu mehlfofchanas. Bet it ihpafchi spehzigā komposta femē dara brihnumus ka bariba preefch dahra augeem un augtu fokeem.

Bet daschās labs semkopis, kas schihs rindinas lasa, gan fahzihs: Kur lai nemu wafas, to wifu fakraht un wehl peewest femi. Man ir gadu no gada pilnas rofas darba, un kas lai gan wifas schihs ma-sahs leetas fainneezibā fadabon kopā, — ar winahm jau notawē wairaf laika, nekā schihs leetas wehrtas, — un kad to ari kalpota-jeem panehletu, tad tomehr tas nenotiftu! — Kas tā faha, tam mehls atbildam: Tas wif atkarajahs no leetas pareisas fahjeegas un ftingra prahta! Kur pee labas leetas ir ftingra griba, tur rodahs ari preefch tam waijadsigais laiks! Laiku pareisi edalot, fahtrā fainneezibā gada laika ir eepfehjam, atfzinat zil daschu labu stundu, zil daschu labu deenu preefch schi fahtrā darba; waijaga tikai laudis ftingri pee tam peeturē un arweenu pascham ar labu ischaklibas un weillibas preefchshimi eet pa preefchu. Laika truhfums preefch mahjas un fehtas atlitumu krahfchanas un fahmeschanas gubā naw nekahda laba aifbildinafchana; ta buht fahdam nama-tehwam ishta nabadfibas fihme, kad wifsch scho fahrtibu newaretu ewest un iswest zauri. Schi naw ari jataifa ihpafchi zeli; schi ir peeradinafchanahs pee noteiktas fahrtibas, un ta ispilidifchana, kas teel praifstis un pawehsets, galwenā leeta. Un schi ftingrā fahrtiba, wifu, ari mafako wehrtibu eewehro-fchana, kuras war pahrfwehrti fahdu baribā, dara ari us zilweku labu eepfaidu, pamudinadama winu ari us taupibu pee zitahm leetahm. Zaur to ari loti daudf labojahs mahjas, fehtas un wifas tuwafahs apfahrtnes ihribu.

Semkopji jau tagad wehlahs fawus flaujās eenehmumus pehz eepfehjas pa-augftinat; to war redset no tam, ka mahfsligo mehflu is-leetafchana gadu no gada wairojahs. Bet wehl naw schi wehlefcha-nahs greeta us tuwu eefchajeeem preefchmeteem, kas mahjas eenehmu-

mus eewehrojami spehji pa-augftinat. Tagad gan jau wairs netruhft mafu fainneezibu, kuras kompostam ir eerahdita zeenijama weeta, bet tahs tomehr ir tikai flawejami isnehmumi; fcheem isnehmumeem buhtu un waijadsetu tapi wispahrigeem.

Kaut komposta gubas derigums un winas leelais swars laukfain-neezibā — arweenu wairaf un wairaf titu pasifstams un pahrrunats, un kaut it ihpafchi laukfainneezibas beedribu lozekli to turetu par godu, pirmee fahit: kad walhs preefch semkopibas pazefschanas gadu no gada nefs leelaks upurus, tad ari ir muhsu peenahkums, to wifu, ko muhsu fainneeziba dod, us labako isleetaf un zaur to muhsu amata beedreem dot labu preefchshimi!

Pahr auglu koku mehlfofchana Junija.

Auglu koki, it ihpafchi ahbeles un bumbeeres, scho pawafar' til bagati feedeja, ka ir ari fagaidama bagata kof'auglu rafcha, peemot tikai, ka kokeem netruhft waijadsigahs baribas, lai spehtu leelo auglu daudsumu nest un atfihfti.

Katram fahdam waijaga preefch fawas atfihstifchanahs un preefch auglu atneschanas finamu daudsumu baribas weelu; jo baga-tigaki wifsch tahs dabon, jo fihpraki tas ari augs un atfihstih angus. Scho baribas weelu peewefchana mehls isdaram mehflodami, pee lam, finams, war isleetaf wisdashadakahs weelas. Bet kamehr lauka au-geem mehlfofchana ir wispahrt atfihsta par derigu un nepreefcham, tikmehr auglu kokeem wina tikai reti kur pahneest. Un tomehr war ar pilnu teefibu fahit, ka reti fahds kulturās fahds atfihstina mehfl-o-fchana un kofpochanu tik bagati, ka auglu koki. Mainifchanahs fahp-labeem un flitteem kof'auglu gadeem nahf pa leelai dafai zaur labas mehlfofchanas un kofpochanas truhfumu, un teefcham kof'auglu nabagōs gabōs teel par teem famakfatas augstakas zenas, ta ka daudfreis pee mafaf leela kof'auglu daudsumu war eeguht augstakus eenehmumus, nekā bagatafōs gabōs. Kā wifem ziteem fahdeem, tā ari auglu ko-keem spehzigā ufturs palihds daudf weeglaki pahrfest flittu laiku un femi. Wif auglu pawairofchanas koku mehlfofchana wehl loti wei-zina kof'auglu labaku atfihstifchano.

Galwenajai mehlfofchana, faprotams, janoteel rudeni, tamdeht ka tad baribas weelas zaur fihpraki un leelaku leetus un sneega uhdeni teel peewestas fahnehm, kas atrodahs dslatu femē. Wafaras mitrumš tur tikai reti eepfehchahs, tamdeht ka koka lapu fega leetus uhdeni aif-lawē, eeppeestēs dshu femē. Wafarā, un proti wislabaki Junija beigās waj Julija eefahuma, schidri mehli parahda wislabako spehju, un ka tahdi wisfahamati noder mehflu wirza un zilweku isfahrnijumi, no kureem pehdjee waijadsigā mehtā ja-atleji; ir labi, kad abeem schidrumeeem peeder drufku koka pelnu. Schidro mehflu daudsums, faprotams, grofahs pehz koka leeluma. Kamehr jaunakeem kokeem warbuht jau peetihē ar 6 lihds 8 ftopesem, tikmehr pee leelakeem zel-meem waijadsēhs isleetaf 3 lihds 4 spannus schidru mehflu.

Peē mehlfofchanas tas ja-eewehro, ka majo fahniſchu leelakais daudsums ganbrihš tai pahchā atfahumā no zelma ir isplahifschahs femē, ka koka sari gaisā. Schihs mafahs fahnties ishteni ir tahs, kas baribu usnem, un tamdeht naw mahfho tuwu pee zelma, bet drufku atfahtu no ta. Preefch schi noluhfa patahhu no zelma eedur ar lahpfu mafus, zellas 6 dshus zaurumus wisapfahrt ap koku un eeleij tur schidros mehflus eefchā. Kad schidrumš ir eesuhzēs femē, tad zaurumus atkal aiftaifa zeeti. Sintenis.

„Un tā nu nē! Fschupa newehrtigu papihē, — fahp teem ari fahda nowele un fahda tā dehmeta luga.“ Ernefš ruhfti atfahla. „Ai, bija man gan jau fahpni, — gribeju tapi par flawetu rafstneeku, — zereju eeguht flawetu wahrdū un preefch tewis bestruhpiigu dshiwu, fihlu ligdianu, — un to esmu fahneestis? — Grabmatu drufataji nedod man ne fahkana grafcha par manu isdahdūnato noweli, un ne-weens teateris negrib manu lugu israhdi! Waj tad lai nu wehl ne-atfihftu, ka esmu usfehdees us pahraf augsta fira, — ka man naw wis to dahwanu, kuras domajos few efam? — Turfahst wehl nu man few ja-atfihstahs, ka es tagad jau mehnefcheem pahrtēetu no fewwas naudas, bej ta jele mafakais patš few spehtu ufturu nopelnit!“

„Ernef!“

„Schahds mehnefchōs es esmu dabujis pa mafakahm honorara summahm kopā apalus 50 rublu, — un kas war appalwot, ka es nahftohds mehnefchōs pat til daudf dabufchu?“

„Bet tew newaijaga til daudf dubfchu nolaiſt, mihlāis, — to tew luhdfu! Kas tad ari ir tikai 3 mehnefchi? Augli daschu reis ilgi jagaida, un nahf tad us reiju; tā dascham labam gahjis!“

Ernefš pahratija behdigi galwu.

„Repuhleees wairs, Anna, — tawš wihrs nu reis naw nekahds eewehrojams rafstneeks, — to tu til pat labi fini, ka es! Wifu lehtizigš un eedomigš deewsgan, daschu flubu beedru flawu turet par pa-teefigu un eedomatees, ka publiabā patiks mani darbi til pat labi, fa tee eefahuma man pahcham patia. Bet fchee trihš mehnefchi man ir atwehrtihši azis, un es esmu afinis, zil neezigi un ne-eewehrojami ir mani darbi, zil mafa mana spehja! Sahles bija ruhftas, — to tu, mihlā, man wari tizet; tad lai wiras jele ari man ir derigas!“

„Ernef, mihlā Ernef, zil behdigi tas wif isflaufahs, — tā lai jele es tewi eeprezejinu?“

Ernefš bija pazehlees fahjās, un pee jaunahs fewwas nolteezes, tas tai mihli nobufchoja peeri.

„Tu pati efi mans labakais meers un preefš tagad un arweenu, mihlā, labā fahmā,“ wifsch, aifgrahbts, runaja un, pee krahfns at-flehjees, usnehma atkal eefahfto walodu. „Tā tad man bija ja-atfihfti, ka es, lai ka puhletos, tomehr nespehju ar rafstneezibu til daudf nopel-nit, lai waretu fewi un tewi puhlids peellahjigi ufturet; tapehž tu at-fihfti lihds ar mani, ka ir pehdigais brihdis, nopeetni apraudstiees pehz fahda zita pelnās awōta; tagad til ja-apfpreefch jautajeens, fahdu weetu es ar fawahm finibahm waretu eeneem, un fahdai es wisla-bafi daretu.“

„Kahdu weetu tu ar fawahm finibahm waretu eeneem? — Tew finafchana un weillibas deewsgan preefch il weenas, mans mihlāis — „Manas weillibas, pateef, lihds fchim tahs man wehl maf lo libdsejchās! Un fahdas tad tahs ir? Nemulfinafimees atkal, manu majo aifrahwi, un atfihstiees til, ka juhs fchoriht ne-efet wis nezil prahtigi, un juhu pahrahwigā afprahtiba, leelahs, ir fchoreif jumš aifbehdigi.“

„Un tu jau wehl nemaf ne-efi pamehginajis, preefch kam tawas weillibas der, mans mihlāis.“

„Nu pahraf, fewwin, — tagad tu isrenajai prahtigu wahedu rahmā garā. Tā jau, rau, ir tas ahfš. Kad mans krusfchōs man buhtu

labaki ligis par to ifstudeeret, kamehr wifsch man, ka fawas bagatibās fahd'reifjam mantineem, atahwa manu ffolas laiku pawabit newa-ligā flinkumā, — pateef, mums fahwetu preefchā bestruhpigata nah-foine! Nē, Anna, ir pateefi to pahrdomat, preefch tam gan lai deru pa-faulē. Mahzijeēs es esmu no daudf ka til drufkas, un praft es wai-raf nēla neprotu, tā til to neleetigo „ftrihwefchana“, ar lo es wairaf nēla newaru nopelnit, ka warbuht til fihdaudf, zil tew waijadsigš preefch zimdeem un man preefch zigareem. Bet fur us preefchu nemfim to, kas dshiwes ufturam waijadsigš?“

„Bet mums jau wehl ir us pahris mehnefcheem krahjumš, un ta-mehr jau tu wari israhditees, kas tew leelahs tas derigafais, mans mihlāis!“

„Un tomehr lai meerigi isfehream tawu kapitalu, kuru tadfchu nemaf newaijadsetu aifstift! Ai, Anna, waj tu to nemaf nejuhti, zil pahmojofchi tas ir preefch wihra, zil nepanesama apfinafchanahs.“

„Ai, Ernef, tu labināis, mukfītis Ernefš! — Waj tad tas, kas ir mans, naw til pat labi ari tawš? Bet, ko domā, kad mehš nomatu mafatu, lehtiaf dshiwofli? — Muhfu dshiwofli pateef dahrgs!“

„Nē, nē, Anna, — kas tad ir muhsu dshiwofli pret to, kuru tu, manis labad, aifstahji?“

„Un fchisto fewwinu pee krahfim peepweedis, kas nobufchoja waj fahfahm reifu wiras wehl afarainahs azis.“

„Mums ja-eeefahf gitada dshiwē, mihlāis, — bet tā — no tam man tagad naw ne flubas jahmas! Pahrdomā tu wifu tā fahrtigi. Tu ar fawa afā prahta palihdsibu laikam nahfti drihfaf us pareisajahm pehdahm, nekā es. Tā — nu man ir ja-eeet projam us mufēju, — man jafarahfta kritika pahrt nule tur uftahdito mihlu ainu. — Us redsefcha-nōs, fihfina!“

„Weena palitufi, zitadi deewsgan fparigā fewwa eefahfa atkal raudat. Bet ta nenodewahs ilgi tahdahm juhtahm; wina dsefinaja fahf-fofchahs azis ar outfu uhdeni, lai neredsetu, ka ta raudajufi, un pa-nehma atkal rokā fawa tehwa wehstuli, lai to wehl reis usfanigi is-lahftu.“

„20 tuhfti rublu!“ ta pufahfti iffauza. „Til daudf man jawar wiram uftahdit, lai wifsch man peedob manu patwaribu, un tad wifsch grib wehl scho summu otr'leel pa-augftinat! Ak, es waru kur eedomatees, zil dufmigi tehws tad fmihneja, kad wifsch to rafstija! 20 tuhfti rublu! Tas nemaf naw domajams, tahdu naudu fadabut, — pat tad nē, kad Ernefam isfotos, it eenefegu weetu dabut, kas ari naw nemaf zerams.“

„Un fewwa, kas gitahm reifahm bija fchakla, ka bitite, tagad ne-tufstahs ne no weetas. Tikai tad, kad pahrnahjeēs wihrs preefchnama durwis atwehra, wina spehji fahfchahs, paglabaja naigi nelahgo weh-fuili labatā un tezeja fawam wihtram pretim.“

„Teiz man, Ernef, waj tu ko faproti no telegraferefchanas?“

„Telegraferefchana? — Ja, praktifki es no tahs gan nelo ne-protu, un teoretifki protu tikai fihdaudf, zil no grafmatahm war mahzitees!“

„Sm, tad til daudf gan nē, ka pahstahwigi waretu aifstellet de-pefchu?“

„Sinams, ka nē, — bet — —“

„Bet tas jau newar buht til grehti; tu to waretu eemahzitees, waj nē?“

„Kapehž nē, kad tas buhtu waijadsigš; bet es nudeen nesinu —“

„Ernef, mani mihledams, eemahzees telegrafereet! Ja, — waj ja?“ wina runaja tam fahpā.

„Kad tu to til loti wehleeš, — labpraht, mana mihlā! Tu domā pateef, ka efi atradufi fahdu eenehmumu awotu, — waj naw tā?“

„Warbuht, — warbuht ari wehl wairaf, nekā tu domā; bet nu tew ari tuhlt ja-eeefahf mahzitees, — tuhlt rihdā, — waj tu to ap-folees? Tagadin lahju awifēs, ka dimās weetas top telegraferefchana eemahzita; dari man patifschanu un peeteizees tur wehl fchodeem pat par mahzelli!“

„Labi, — bet nu fahi man jele — —“

„Nē, nē, nejautā jele, nejautā, — nododees reis glufchi manam prahtam, — wehlat lai noteel muhscham tawš prahts, — efi labš, Ernef, — waj ja?“

„Atbildes weeta Ernefš nobufchoja fahbo luhdseju, un pehz diweem mehnefcheem tas fahdu wafaru pahnefa leezibas fihmi, ka wifsch pil-nigi eemahzijeēs telegraferefchanas mahfflu.“

Annas azinas eemirdsejahs aif preefa, fchahdu leezibu lasot.

„Paldeweš, mihlāis,“ wina fahjija, „nu es rihdā usmellefchu fawu krusfchewu!“

II.

„Kā bija, kas? — Saki man, luhdsu, wehl reis, — es — es tewis gan pareisi nefaprotu!“

Tas, kas tā runaja, bija Matifs Indrihs Wiljinsch, un ta, us ko wifsch runaja, bija wina mahfas meita un krusmeita Anna Tihrumš. — Krusfchōs Matifs Indrihs bija labi pawejš wepufihs, un turfahst wehl bagatafais tirgotahs Jfka pilsehtā. Preefch pahris gadeem winam dahwinaja par eewehrojameem nowehlejumeem, par labu wispahrderi-geem noluhkeem, goda nosaufkumu „kommerzentat“; komerziju pa-domnees bija labi patufis, omuligš, pawezigš fuhgš. Kā jaurahs, fchahfahs Annas krusfchōs, tas arweenu scho fawu mahfas meitu wis-wairaf mihleja, un tapehž Annas tā dehmeta „preziba sem fawas fahrt-as“ winu deewsgan apbehdinaja un fahfatinaja. Nu bija no ta laika pirmā reifa, fur wifsch fawu grehti peezefsto mihlāi atkal da-buja redset.

„Saki man to wehl reis, — es tewis pareisi nefaprotu.“ krus-fchōs komerziju padomneeks patlaban bija isfchēis, pehz tam, kad Anna us fahjufchōs flaufstajos ilgatu laiku firdigi bija runajufi.

„Nu tad klaufees jel, krusfchōs!“ Tu tadfchu efi Jfka dsefšjeita beedribas pahrwaldes lozekli! Tā tad tu ari wari nolemt, lam uf Jfka dsefšjeita lihnijs janoteel —

„Waj tu efi dshidrejis! — It ka bej manis tur nebuhtu ari wehl zitu waldeš lozekli, — tee nu gan til tā ir goda pehž, — bet tad ari — wezais fuhgš bubinaja, azis atplehtis.“

„Waj tu nu rē, es jau gan finu, ka tu efi wifu dwehsele, un fa-tu man wari palihdsēt, kad til tu gribi, firdshihkais krusfchōs, un ta jau naw ari nemaf til leela leeta, ko no tewis luhdfu. Es tikai

Basniza un skola.

Šči gada Bafarswehtku rihts.

Minetais rihts, no kura šcheit gribu runat, bija pah manu mihto dšimteni til foschi isplatitees, ta ka to wehl jankatu nemas newar eedomatees. Ka bruhgans is sawa kambara un ka waronis, sawu zeku tezet, bija saule atspihdejusi, un pee jauki slahs debefs nebija neweena mahkonischa manams. Daba gresnojahs pilna pawafaras krahschnuma un bija sawu flaitako swehtku uswalku aptehrpufti. Tamdehl tad jau gan nekahds brijnum, ka neweens negribeja paliktees mahjas. Leeli un mast is muhfu mahjahn gribeja eet lihdsja us basnizu, — un lai gan lihds turen bija wertes 6 ko nostaiगत, tad tadšchu pat masa Marina apgalwoja, ka wina pateescham wis nenokufschot zefa. Tuhlit wehz rihta deewluhgschanaas un brokasta isgahjahn no mahjahn, lai mums nebuhtu wisai jasteidsahs un tadšchu pee eefahkuma dseefmas jau buhtum basniza. Behrni nesa dseefmu grahamas, ko wina loti labprahit un ar jo leelu preeku darija. Katrs no mums bija peepraudes pee kruhts kahdu smarschigu pužu puschiti. Pat meestina eela schodeen bija tihra un smuki usfopja. Wiši darba rihti bija nolikti pee malas, un wisur waldija mihtsch swehtku klusums, mihtsch swehtku meers. Namu durwis bija ispuschlotas ar sakumcem un smuidecem behrsneem, un is katrahm no tahm isnahja pulks basnizenu, kas mums peeflehjahn un nahja lihdsja us Deewa namu. — Mihtlais lastajis, laipna lastaja, waj wareet wehl ko jankatu eedomatees, nekā tahdu gresni ispuschlotu un apdšiwotu meestinu, nekā tahdu basnizas zeku zaur druwahm un meschu ar jaunu un wezu kristitu kauschu pulzineem, kuri wisi, swehtku drehbšs gresni tehrpuschees, preezigi un pateizibas pilni eet us sawu mihto Deewa namu, sawu mihto firdsweetinu, sawu basnizinu? To redsot, man arweenu stahjahn preefch gara azim tee leele swehtzetotaju pulki, kuri is wisa Jraeila us leelaecem swehtteem gahja us Jerusalemi, un tad es waru ta ihsti eedomatees, ar kahdu preeku wini tad zela buhs dseedajuschu sawas dseefmas „augstakā skana“ (Dahw. dseefm. 120.—134.).

Ta nu preezigi un lihgsimi gahjahn us basnizu, pirms zaur mase plawinu, tad us stahwo pakalni un beidsot pah krahschni satodameem labibas lauteem. Saule spihdeja pah kalneem un lejahn un sawu sposchumu atspoguloja tuhstoschās un atkal tuhstoschās rafas lahstites. Zihruki preezigi pazehlahs gaisa un nemitejahs, Deewu, to Kungu, slawet ar sawahm jautrajahn balstitehm, un no wisahm pusehm mehs fadschdejahm Bafarswehtku eefwanischanu. Mums bija ta ap firdi, it ka nupat tas debesu Zehntinsch buhtu staigajis zaur dabas walfiti, un it ka Wina, no schelastibas un swehtibas piloschahs pehdas wehl wisur buhtu redjamas. Maneem masajeem, ta fakot, firds kahpa pa muti ahra. Beepesch is dširdeju ais muguras winus preezigi usdeedam: „Kas ween pafaulite mahjo, kas ween lautos, sehtas miht, leels, mase, stiprais ar to wahjo lai tahs slawas kolles sit, — wisi Deewu slawejeet, kalpot Tam nelawejeet!“ — Ari mehs weze dseedajahn lihdsja, un drusku ta ka notawejamees pah to, ka akurat behrni mutites bija tahs pirmahs, kas ari mums atraisija mehli. — Kad dseefma bija isdseedata, mana otra meitina, desmits gadu weza Jfite, mani fahkera pee rotas un fazija, pee tam man it laimigi skatidamahs azis: „Ak, mihtlais papin, zil jauki tadšchu ir schodeen! Es gribetu arweenu tilai lehft un deet ais preekem!“ — Pah to ari naw ko brijnitees, mans mihtlais behrni,“ es tai atbildeju, „jo muhfu Deewa schel-

lastiba, kuru mehs scheit gaischi redsam, ir jau ari brijnum leela un apbrijnojama, un tadšchu wina ir til wahjisch atspihdums no tahs schelastibas un schelstribas, ko Deews, tas Kungs, mums preefch 1800 gadeem pa Bafarswehtteem parahdijis, un ko mehs schodeen peeminam, lai gan wina ar meefgahm azim naw skatama, ahrigi naw redsama. Tu tadšchu wehl fini, zil kails un auffs un tuhstsch scheit preefch kahdahm nedelahm bija? Neweena saka falmiina nebija redsams, — wisi duseja fastindis seemas meega, apsegtis no balla sneega deka. Bet tad Deews, tas Kungs, suhtija mihto pawafaras fauliti un lisa zaur to istaufet ne ween ledu un sneegu, bet ari iswilinaja zaur winas flitajeem stareem wisu to krahschnumu is semes mahmulinas kleshja ahra, ka to tagad tawas aztinahs redt un pah to til loti preezajahs. Un redsi, mans mihtlais behrni, akurat tapat ari bija no dabas muhfu firdis. Tahs ari zaur grehkeem duse, fastinguschas, seemas meega; winas ir auffs ka ledus un nomiruschas, bes eefschigas dshiwibas un pateefas mihlestitas pret Deewu un zilwekeem. Tad nu Deews suhtija sawu Swehtu Garu, ka lai ari wina firdis top pawafara. Tas ir wehl leelaks krahschnums, nekā to scheit dabā tawas azis war redset. No ta tu tuhlit muhfu mihtla basnizina dabusi dširbet, kad mahzitajis no fanzeles to ewangelijumu lastis preefcha, fursch ar schem Bestitaja wahrdem eefahlahs: „Kas mani mihtle, tas manu wahrdu turehs, un mehs pee ta nahksim in mahjas-weetu pee wina nemfim.“ — Redsi, tad ir pawafara firdi, kad mehs atkal sawu Deewu un to Kungu Jesu waram mihtlet un Winsch pee mums nem mahjas-weetu.“

Man ta runajot, manas meitinas preeziga is waigs ta ka aptum-schajahs. „Mihtlais papin,“ wina prasija, „bet ka tas war buht, ka Deews un tas Kungs Jesus weenā un tai pascha laikā war mahjot wisu zilweku firdis? Ir tadšchu tilai weens Deews un ari tilai weens Bestitaja.“ — „Apluhko tadšchu tilai fauli, mihtla Jfite, kura muhs wisas scho riht' til laipni appihd,“ es wina atbildeju. „Waj wina tew wisa wesele ne-eespib azis? Ari es un wisi basnizeni, kuri ar mums ir us schi zela, ka ari tee daufsi miljoni zilweku, kuri apdšiwomu muhfu semes-puslobi, wisi topā, kad tilai sawas azis atdarom, redsam schai ozumietli to paschu wesele fauli. Un katra no tahm tuhstosch reis tuhstoschahm rafas lahstitehm, kuras scheit muhfu preefcha mirds ka dimanta pehrles, tu redsi scho paschu fauli wisu wesele, — un tadšchu ir tilai weena faule. Waj tu to saproti? Nu, mana meitin, itin tapat ir, kad mihtlais Deews un tas Kungs Jesus, ta taisnibas saule, teem nododahs, kas Winam tiz, un zaur to Tam atwer sawu firdi. Un kad miljoneem zilweku firschu, kuras Winsch wisas lihds nahwei ir mihlejis, Wina grib unemt, tad Winsch tahm wisahm grib pawisam nodotees un zaur Swehtu Garu pee winahm nem mahjas-weetu.“

Kamehr es ta runaju us sawu masino, wina mani domigi usluh-koja. Wina saprata to noschepumu un wais neschahbijahs, ka nu ari wisas zilweku firdis war tapt Bafarswehtku un pawafara.

Pa tam, nemanot, bijahn isgahjuschi mescham zauri, ais kura tuhlit muhfu basnizina atrodahs. Tuhstosch balstis putnu fonzerts scheit saweenojahs ar basnizas swanu skanahm. Wisi tas pazilaja muhfu firdis us to slawas dseefmu: Guds lai ir Deewam augstiba! Zaur to, ko muhfu azis bija redseuschas, un tas muhfu dwehseti bija fahustinajis, mehs bijahn eefschigi sataisiti us swehtku sprediki un eegahjahn mihtla basnizina, ta luhgdamees: „Deews Swehtlais Gars, nahz pee mums klah, apstaidro muhfu tumšchu prahit un pildi to, ka sinadams, ar schelastibas dahwanahm.“

Tas bija ne-aismirstams, jauks Bafarswehtku rihts. Deews, tas Kungs, lai buhtu tahdu dahwinajis ari wisem mihtleem lastitajeem un wisahm laipnahm lastitajam!

Bafarswehtku preeks, kuru tu wari eeguhst.

Starp 30 tuhsti. apsolischanahm, kuras ir dotas swehtos raffios, ir tilai weena, ko tas Kungs Jesus sauz par „mana Zehwa apsolischanu“. — Ihsi pastahstischu no weena, kas scho apsolischanu no wisas firds peefawinajahs.

Kahdu deen' „lahdetajis Tomā“ atradahs kahda basniza. Ka schis flitakais wihrs schē atnahza, to winsch nekad patš nesinaja pateit. Deewegan, schodeen winsch nebija peeweenojees besdeewigajeem un smehejeem, lai kopā ar teem preezatos un buhtu winu wadonis us wisu launu.

Sprediki tika mineta Luhl. 11. nodatas 13. pantina: Ja tad juhs, kas launi efeet, mahlat saweem behrneem labas dahwanas dot, zil wairak juhfu debesu Zehws to Swehtu Garu dos teem, kas Wina luhdsahs, — un mahzitajis fazija: „Schis pantinas beigas skan zitadi, nekā mums buhtu bi-jis jedomā; jo Bestitajis nesaka wis: „Zil wairak juhfu debesu Zehws to Swehtu Garu dos saweem behrneem, bet stahw raffiis: „teem, kas Wina luhdsahs“. Ta tad es waru pasludinat tam wisu flitakajam juhfu starpa: Kad tu luhgsi Deewu, lai Tas te w, Jesus dehl, dod sawu Swehtu Garu, tad Winsch tewi pallauschis.“

Sche wahrdi us weetas trahpija „lahdetaja Toma“ firdi. „Tas wisu flitakais zilweks scho starpa es esmu,“ winsch patš pee semis fazija; „tamdehl gribu eedroschinatees to pamehginat.“ — No schihm domahm pahnemts, winsch laimigi pagahja schenkim garam, kur wina beedri to gribeja eewilinat eefschā, un kad winsch pahnahza mahja, tad tas sawā istabina nokrita zelds un luhdsja to debesu Zehwu, lai Tas, Jesus Kristus dehl, winam dodot sawu Swehtu Garu. Schi luhgschana tapa pallausita, un no tahs deenas fahlot, winsch palika pawisam zits zilweks. Wina ari wais nesauza par „lahdetaju Tomu“, bet par „luhdsaju Tomu“. Peezdesmit gadus winsch dshiwaja Swehta Gara spehla, un kad nahwe winu aisaizinjaja, tad winsch slaweja to Kungu ar til preezigu tizibu, ka wina beidsot eefauza par „slawetaju Tomu.“

Belsch us laimi.

Tik pat pee bagata, ka ari pee nabaga wajaga firdij buht ihstā weeta, kad tee grib fauktees par laimigeem. Un scho mehri dauf dshifakti safneeds zaur nelaimi un rubehm, nekā zaur preeku un meeru; zitadi mums gan Deews peefschirtu preekus ween. Bet ta ka zilweki laimi, meeru un preeku tilai tad war panest, kad wina firds ir brunota preefch leelem eefschigeem zihneem, kad ta ir pastahwiga, stipra, pazeetiga un bagata ar to gudribu, ko no swehtteem raffteem smetamees, — tad ir noprotams, ka pawale wajaga buht dauf behdu un nelaimes; jo beh tahm tilai retem, retem zilwekem firds buhtu ihstajaja weeta un eefschigi meeriga. — Atfazitees, tizet, zihnitees un zest, — tas ir muhfu darbs schini pawale. Baudit, redset un preeks atdu-fetees, — to mehs panahsim tur muhschiba. P.

gribetu, lai tu manam wihram dotu deenwidus stanzijas preefchneeka weetu.“

„Dee—deenwidus stanzijas preefchneeka weetu! — Waj tu esi dširdejis! — Weiten, waj tu esi dula?! — Tawos wihrs deenwidus stanzija! Ta tadšchu ir ta stanzija, kura tawos tehws arweenu usfahp un nofahp!“

„Akurat tamdehl, — tas ir, mana griba stahw ar to loti tuwā fakara! Waj ne, tu tadšchu dofi manam Ernestam to weetu?“

„Sm, tā! — „Lakstiga!“, dširdu tewi dseedam!“ — Kad zaur wehstulehm noko newarejt panahst, tu nu gribetu tehwm slepen usgluhnet, tam pee kahjahn mestes un no ta isluhgtees peedoschamu. Buhtu aisgrahbjosch fahs; gribetu pee tam redset tawā tehwa waigu, — waj tu esi til dširdejis!“

„Aplamibas, kruschteh“, ko tu nu runā! Es to sinu til pat labi, ka tu, ka tas man noko nelidsetu. Nē, to negribu; tew wehl swehti janofolahs, tehwm pah to neweena wahdwina nebilft.“

„Bet tas wahrd, behrni“, tas wahrd, — to redsejis, winsch jau tuhlit sinah!“

„Tē, par laimi, Ernestam ir diwi wahrdi. Wina pilnigais no-fautums ir „Gresis Atis Tihrum-Wirums“. Deenwidus stanzija winsch stahdisees preefcha par Ati Wirumu!“

„Lai til weens klaujahs mase blehdnezi! — Nē, waj esi til dšir-dejis! Waj es arweenu nefaziju, ka ir leela stahde, ka tu ne-efi par puiku peedsumu. Bet ko tad atkal esi usfahst, hm? — Atis Wirums, — ta gandrihs waretu eet — hm, — bet ir wehl ari pawisam zitabās geuhstibas, us fahdahm ta traagalwe nemas naw ne domajusi!“

„Kahdas geuhstibas, kruschteh?“

„Birmam fahrtam, tas zilweks, kas tagad ir tai weeta, ir kreetns eerehdnis, ar kuru mehs eefam loti meera, — mehs tadšchu newaram to bes eemefta pee malas nobihdit!“

„Gedod winaam kahdu labatu weetu, — deenwidus stanzijas preefchneeks dabon masu algu, — dod winaam eefesigatu weetu, un winsch buhs ar meeru. Waj ne, tu to waretu gan?“

„Tā, tā, waru jau gan, masais lihsk. Bet, otram fahrtam, tawos wihrs jau noko no tahs leetas neprot, — ko mehs tur ar wina lai eefahsam? Apdomā til, kad nu kas atgadahs, — noteel kahda nelai-me!“

„Nu, praktisko deenitu mans wihrs waretu, sem tagadeja preefch-neka wadibas, mehnescha laikā eemahzitees, — lgata laika tam preefch tam newaijadsehs, to tew apgalwoju.“ Anna krita kruschtehwaloda, „un lihds tam war wisu nofahetot, ka winsch top weeta, — un, lai tu ari to fini, telegrafeser winsch prot labaki, ka jebtahds zits, un ta tadšchu ir swarigata leeta!“

„Tā, tā, — bet tilai lehnām pa tilu, mana meitin! To jau es faku — akurat tā wezais — nepasihst nelahdas geuhstibas, kad kas no-nodomats isdarit. — Bet nudeen — nesinu nemas, ko lai faku —“

„Nu tad faki jel tuhlit „ja“, selta kruschteh, un tew nebuhs pah to nemas til dauf galwa jalauja! — Tad nu schi leeta fahrtiba, waj ne? Rihtā agri tu man atlaus, tew sawu wihru stahdit preefcha, un jo dshifakti winsch tad sawā jaunajā darba laukā eefahjahn, jo labaki tas ir.“

Un ka sawas behnibas deenas, us wina krehla fleeni nolaidu-see, ta wezo fungu til ilgi glaudija un pajaja, lihds winsch pateest wairak nekā newareja, ka pee wisa fazit tilai ja.

„Nu, lai tad tawos prahis noteel, behrni,“ winsch pehdigi fazija, galwu purinadams, „bet tawā preziba tomehr ir un paleel leela ge-tiba!“

„Getiba, tu domā, kruschteh? Tas atfarahs no tam, ka leetu usluhko. Es nu reis efmu tajās domās, ka wina ir tas prahtigalaks, ko til ween sawā lihdschineja dshiwē efmu darijusi; efmu apprejeusi wihreiti, kuru weenigi wareju mihtlet, un no kura biju pahrelezinata, ka winsch ari mani neschahbijis mihleja. Tad jau tad buhtu bijis dauf zelgakti, kad es to laimi, kas man nahja rotās, no sewis buhtu bihdijusi projam!“

„Labi, labi, mana meitin! Tagad tu wehl flatees us notikumū zaur tosch krahschano mehus mehneschu brili, — bet, behrni, schi krahsa ir reti ta ihstā, — gabi, un wehl wairak rubehs un firdchiti, nolaupta tai it drihs sposcho flaitsumu. Sm, — tad tehws negribeja wis tew peedot, — hm, — brijnitees pah to nemas nebihnos wis.“

„Winsch man grib gan peedot, — bet tilai tad, kad mans wihrs un es tam warefim usfahdit 20 tuhsti. rublu leela kapitalu!“

„Ah, — winaam tē ir ari nolikta tafse, — tē wina war flaidri pasih! Waj to esi dširdejis! Bet ka stanzijas preefchneeka feewai tew ilgi buhs jatrach un jataupa, lihds scho sumnu warefi safahst, behrni,“ wezais smaididams jotoja.

„Lai buht,“ Anna fazija pazeldamahs un no weza lunga atwa-didamahs; „bet ne-aismirsti ari schoreis sawu mihtako parunu: „Dauf zelu aijwed us Rihgu“. Warduht ka mehs tomehr eefam trahpijuschi pareisajo.“

III.

Tā nedelas kahdas peezas pehz wina feewas farunas ar Matisu Jndrikt Wilzina fungu mehs atrodam Ernestu Tihrumu, waj ka winsch tagad leelahs faultees, Ati Wirumu, ka pilnigu stanzijas preefchneeku deenwidus stanzija, un kahdas deenas wehlat te eeradahs wina feewina, atweedama lihdsja itin jaunu kalponiti, kurai no sawu fungu pagatnes nebija ne jausmas.

Pirms sawas faprezeschanahs Annu redseja beeschit ween pee mi-netahs stanzijas, un tur tuwumā bija lauschu deewegan, kas bija pasihstami ar kramu dšimtas lozkeem, ta ka jaunajai kundsei wajjadseja buht loti usmanigai, kad ta negribeja, lai winas noschepums nahstu gaismā. Tapehz ta ari, kad tai pa deenu wajjadseja no mahjahn is-eeet, aisklahja waigu ar tahdu beesu schelidrautu, ka winas meefgā mahsa to nebuhtu pafinusi, kad tai buhtu gabjees to satit. Wiswair-ak ta ari isfrahdschahs nowafares, kad gahja ar wihru pawisajeem, un tad ari gahja pa tahdeem zeleem, tur wareja zetet, ka nefatitees ar fenakteem pasihstameem.

Ishetradpmit deenu jau Ernestis bija sabijis par stanzijas preefch-neetu, kad kahdu deenu krama fungs, Annas tehws, islahpa no at-brauktajeem dshelseta rateem. Winsch bija labi refnigs, wegs fungs, ar balceem mateem un sedoschu isflatu, kas us kreisahs kahjas labi sipri kluboja; eedams, winsch us speela stipri aspeddahs. Stanzijas laudis wina aplam nemihleja wis, un tee to bija eefaulajuschu par „piparu

gruhdeju“ un „uguns rihjeju“, gan wina karstahs dabas, gan ari waiga krahsas dehl, kuresch pee masatahs nosfahschanahs kuwa farkans ka no-wahritis wehjis.

„Waj juhs efeet jaunais stanzijas preefchneeks? Annas tehws dufmigi fazija us sawu glusch nepasihstamo snotu.“

„Tas es esmu, mans fungs!“

„Tā — tā, — bet es jau biju itin ar meeru ar juhfu preefch-gahjeju, un nemas ne-isprotu, tapehz to zilweku tē nepameta. — Wis-leelaka mulliba, ta muhscham mainit. — Wehl dauf janofatahs, waj es ar jums ari jel us pusi ta buhschu meera, ka ar wina!“

„Juhš wehl ne-efreet to ismehginajuschu, mans fungs.“

„Sm, — tas jau it drihs notiftees, krama tehtinsch murdeja.“

„Zeru, ka kreetni pasihfeet telegrafu?“

„Zitadi es jau gan te nebuhtu, mans fungs.“

„Tā — ah, — waj ta kahda atbilde? Bet to leelat tuhlit ais auffs, — kad juhs rubehpi neluhkofatees us maneem telegrameem, tad juhfu muhsch scheit ihst!“

„Sinams, ka fargafchos no palaidnibahm.“

(Eurpmat beigums.)

Drupas un druskas.

Jahna swehtids.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
Kas tee tahdi, kas aiskhra Jahna nakti uguntinu, — Garwile, pehz juhga subra, Kad reds Jahna spihduminu?					Tahs ir Jahna mahjas, meitas, Jahna pascha feltainites, Kad Jahnitim kronus pina, — Wina pascha firdspulites.
7.	8.	9.	10.		
Tee ir jautree Jahna behrni, Kas sanahja lihgsmodapi, — Jahna swehtfus eefwanija, Lihgodami, tauredami!					Jahna meitas sahles lasa, Pasneegdamas mahmulinai, — Jahnin gredsenturu prafa, Mahtei feeru, medutinai.
Kas tee tahdi, kas dseedaja, Wora bungas bungadami, Tā ka meschi atfaneja, Leijas, kalni — ribbedami?					Deews lai Jahna behrnus swehti, Puscho dahrsus, tihruminus, — Pilda druwās, dahrsus, klehtis, Meitschahm peewed bruhganinus!
Tee ir pascha Jahna behrni: Tautu dehti, muhs brahlischji; Arjahj, Jahnus noswinet, Duhkaneemi fumekeemi.					Mihlestibas uguntina Lai fild firdis laulibina, — Kristus mihlestibas sinā Lai aug behrni gudribina!
Kas tahs tahdas, kas dseedaja, Jahna sahles fapluhdamas, — Jahna swehtfus kas atlahja, Lihgodamas, dseedadamas?					Tautu dehti, tautu meitas Lai aug Kristus mihlubina, — Tuwat mihlestibas faires Lai feen wisus dshiwibina!